

Додаток
до рішення сесії обласної
ради сьомого скликання
від 2015 року

**ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ ДОРОЖНЬОГО
ГОСПОДАРСТВА ПОЛТАВСЬКОЇ
ОБЛАСТІ НА 2016-2018 РОКИ**

I. Загальна характеристика Програми

Програма розвитку дорожнього господарства Полтавської області на 2016-2018 роки (далі - Програма) розроблена у відповідності до:

- Бюджетного кодексу України;
- Закону України „Про місцеві державні адміністрації”;
- Закону України „Про автомобільні дороги”;
- Закону України „Про дорожній рух”;
- Закону України „Про державно-приватне партнерство”;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 11 липня 2013 р. № 696 „Про затвердження Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування на 2013-2018 роки”;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 30 березня 1994 р. № 198 „Про затвердження Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правил користування ними та охорони” (зі змінами та доповненнями);
- Постанови від 29 липня 2009 р. № 784 „Про затвердження плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2009-2015 роки „Безбар’єрна Україна”;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 р. № 739-р „Деякі питання реформування системи державного управління автомобільними дорогами загального користування” та затвердженої ним „Концепції реформування системи державного управління автомобільними дорогами загального користування”.

Програма спрямована на удосконалення механізму фінансового забезпечення робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів доріг загального користування, доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах.

II. Мета Програми

Метою Програми є збереження від руйнування та забезпечення належного експлуатаційного стану ділянок територіальних, обласних і районних доріг загального користування, доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах.

III. Сучасний стан дорожнього господарства області.

Шляхи та засоби виконання Програми

Протяжність мережі автомобільних доріг загального користування Полтавської області становить 8876,3 км, з яких 2313,9 км – дороги державного значення, а 6561,6 км – дороги місцевого значення, з яких 3592,6 км – обласні дороги та 2969,0 км – районні дороги. Переважна більшість доріг

– 98,3 %, або 6452,3 км, – дороги IV категорії. Протяжність доріг II категорії становить 11,0 км, або 0,2%. На мережі автомобільних доріг знаходиться 571 мостова споруда, загальною довжиною 20011 п.м.,

Переважна більшість автомобільних доріг загального користування була побудована в 60-х – 80-х роках минулого століття. Транспортно-експлуатаційний стан переважної більшості автомобільних доріг не відповідає сучасним вимогам і потребує поліпшення з урахуванням соціально-економічних потреб регіону.

Основна проблема полягає в тому, що автомобільні дороги, мости та інженерні споруди на них перебувають у такому транспортно-експлуатаційному стані, за якого не можуть бути повною мірою забезпечені швидке, комфортне, економічне та безпечне перевезення пасажирів і вантажів, розвиток транзитних перевезень, подальший соціально-економічний розвиток регіону.

Основними причинами виникнення проблеми є:

– низький рівень фінансування дорожніх робіт, який за останні 10 років становив 14-34 відсотки визначеної науковцями мінімально необхідної потреби в ремонті та утриманні мережі автомобільних доріг. Через недостатнє фінансування порушувалися нормативні міжремонтні строки, не було можливості здійснити технічне переоснащення дорожньої галузі, широко запровадити нові технології, машини, механізми, матеріали і конструкції;

– швидке руйнування дорожніх конструкцій, спричинене збільшенням вагових навантажень від транспортних засобів, інтенсивністю руху, на які існуюча мережа доріг не розрахована.

В зв'язку з щорічним недофінансуванням дорожнього господарства області знос основних фондів більшої частини транспортної інфраструктури області вже перевищує 75 %. Десятиліттями не оновлюється дорожня техніка. Низька заробітна плата дорожніх працівників призводить до плинності кадрів, що в свою чергу впливає на кваліфікаційний рівень працівників та якість виконаних робіт.

Гострою залишається проблема, пов'язана із станом мостів та шляхопроводів, що є невід'ємною складовою мережі автомобільних доріг. На автомобільних дорогах загального користування місцевого значення Полтавської області налічується 369 мостових споруд загальною довжиною 10900 м. Із них на обласних автодорогах знаходиться 265 шт. довжиною 7734 м, на районних автодорогах – 104 шт. довжиною 3166 м. 144 моста (близько 40 %) збудовані до 1970 року за діючими на той час нормативами. Не відповідають сучасним вимогам за вантажопідйомністю 76 мостів довжиною 1780 м. Не відповідають сучасним вимогам за габаритом проїзної частини 86 мостів довжиною 1831 м. В непридатному для нормальної експлуатації стані знаходиться 159 мостових споруд загальною довжиною 4060 м, в аварійному стані – 1 шт. довжиною 226 м.

В умовах обмеженого фінансування дорожньої галузі особливого значення набуває необхідність реалізації Концепції реформування системи державного управління автомобільними дорогами загального користування. Централізація управління мережею автомобільних доріг місцевого значення

обмежує повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення розвитку та утримання зазначеної мережі і, як наслідок, соціально-економічного розвитку регіонів. Практична реалізація галузевої реформи, а саме передача автомобільних доріг загального користування місцевого значення до сфери управління обласних державних адміністрацій, має бути проведена до кінця 2015 року.

Завдяки прийняттю ряду законодавчих актів (Закон України від 28.12.2014 № 71-VIII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи" та Закон України від 28.12.2014 № 79-VIII "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин") місцевим органам влади суттєво розширено можливості та правові підстави для фінансування об'єктів будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення.

Шляхи виконання Програми та розв'язання проблем дорожнього господарства області наступні:

1) Збільшити обсяги фінансування ремонтних робіт на мережі доріг місцевого значення за рахунок коштів обласного бюджету та сприяти участі місцевих рад у співфінансуванні таких ремонтів;

2) Відновити транспортно-експлуатаційні показники та несучу здатність дорожніх покриттів на дорогах місцевого значення завдяки проведенню якісного капітального та поточного середнього ремонтів;

3) Сприяти збереженню та розвитку виробничих потужностей державних та комунальних дорожньо-будівельних організацій, розміщених в області.

Виконання Програми передбачається здійснити за рахунок коштів обласного бюджету та бюджетів міст, селищ і сіл області. Обсяги фінансування з обласного бюджету становить 80% бюджетних коштів, фінансування з місцевих бюджетів - 20%. Для успішної реалізації Програми місцевим радам рекомендовано затвердити відповідні програми розвитку дорожнього господарства місцевих громад та щорічно закладати в своїх бюджетах кошти для забезпечення необхідного рівня співфінансування дорожньо-будівельних робіт.

При виконанні окремих заходів Програми передбачається фінансування за рахунок небюджетних джерел – коштів інвесторів.

IV. Завдання і заходи Програми

1. Збереження від руйнування та забезпечення належного експлуатаційного стану доріг загального користування, доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах шляхом виконання робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів;

Виконання цього завдання буде здійснюватися наступним шляхом:

1) Міським, селищним та сільським радам рекомендовано до 01.03.2016 затвердити відповідні програми районів, міст, селищ та сіл.

Для реалізації обласної Програми міським, селищним та сільським радам необхідно передбачити в своїх бюджетах: кошти для співфінансування робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів доріг загального користування, доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах; кошти для фінансування робіт з виготовлення, перерахунку та інвестиційної експертизи проектно-кошторисної документації на виконання будівельних робіт з будівництва, реконструкції та капітального ремонту доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах. Прогнозовані обсяги та джерела фінансування містяться в додатку 3 Програми.

В програмах районів, міст, селищ та сіл окрім коштів для співфінансування робіт за обласною Програмою, рекомендовано додатково передбачити кошти з поточного ремонту доріг загального користування, доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах.

2) Облдержадміністрації розробити Плани на 2016, 2017 та 2018 роки з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів автомобільних доріг області, які фінансуються у відповідності до Програми (далі - Плани робіт). Плани робіт розробляються на підставі Прогнозованих обсягів та джерел фінансування (додаток 3 Програми), Заходів зі збереження доріг (додаток 4 Програми) та з урахуванням уточнень до назв чи переліку об'єктів, наданих райдержадміністраціями та органами місцевого самоврядування.

При розробці Планів робіт не менше 80% бюджетних коштів необхідно спрямувати на виконання робіт з ремонту доріг загального користування місцевого значення.

Підставою для внесення доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах до Планів робіт є наявність виготовленої та затвердженої в установленому порядку проектно-кошторисної документації.

Одночасно з розробкою Планів робіт визначити замовника робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах, доріг загального користування, в тому числі з розробки та експертизи проектно-кошторисної документації (далі - Замовник робіт). Замовник робіт є одержувачем коштів обласного бюджету.

3) Райдержадміністраціям та місцевим радам рекомендовано налагодити співпрацю з місцевими підприємствами, в цілях яких здійснюється перевезення продукції великоваговим автотранспортом та діяльність яких призвела до пошкодження дорожнього одягу, для забезпечення фінансування робіт за рахунок небюджетних джерел, зокрема, – коштів підприємств нафтогазового та агропромислового комплексів.

4) Замовнику робіт, балансоутримувачу доріг загального користування забезпечити розробку та інвестиційну експертизу проектно-кошторисної документації за рахунок обласного бюджету для виконання будівельних робіт з капітального ремонту доріг загального користування, передбачених Програмою та Планами робіт.

Роботи з поточного середнього ремонту повинні передбачати суцільний ремонт верхніх шарів дорожнього покриття.

При проектуванні ремонтів доріг та вулиць рекомендовано передбачати роботи з пониження бордюрів, влаштування місць паркування транспортних засобів та спеціальних доріжок для пересування маломобільних груп населення.

5) Замовнику робіт, відповідно до вимог чинного законодавства, визначити виконавців робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів доріг загального користування, доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах. Забезпечити складання та виконання календарного графіку проведення закупівель за бюджетні кошти та календарного графіку виконання робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів доріг загального користування, доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах.

При формуванні документації конкурсних торгів і укладання угод з підрядником Замовнику робіт необхідно передбачити:

– можливість формування лотів за принципом кущового (кластерного) об'єднання робіт (враховуючи види робіт, доставку спеціалізованої техніки, матеріалів і працівників або територіальний розподіл області);

– штрафні санкції для підрядника за умови невиконання календарного графіку робіт при належному фактичному фінансуванні;

– наявність у підрядника власних ресурсів, у тому числі спеціалізованої техніки, можливість виконання основних обсягів робіт власними силами;

– використання підрядником нових технологій;

– дотримання гарантійних термінів завершених робіт, досягнення показників, визначених у проектній документації.

б) З метою забезпечення якості виконання ремонтних робіт Замовник робіт:

– залучає спеціалізовані підприємства, установи, організації для підготовки необхідної технічної, проектно-кошторисної та іншої документації.

– укладає договори на здійснення технічного нагляду за якістю виконаних робіт із залученням фахових експертів;

– в угоді на будівництво (ремонт) об'єктів передбачає відповідальність підрядника щодо дотримання гарантійних термінів завершених робіт і змонтованих конструкцій, досягнення показників, визначених у проектній документації, та можливість експлуатації об'єкта протягом гарантійного терміну.

7) Перерахування коштів з обласного бюджету здійснюється на підставі заявок головного розпорядника коштів обласного бюджету на здійснення видатків на проведення робіт пов'язаних з будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг (далі - Головний розпорядник коштів). Заявки на перерахування коштів враховують їх потребу в межах затверджених обсягів видатків на цю мету в обласному бюджеті, з урахуванням наявності проведених процедур закупівель, обсягів виконаних робіт та помісячного розпису.

8) Замовник робіт повідомляє Головного розпорядника коштів про дати проведення процедур закупівель, залучених до робіт підрядників.

9) Складання і подання фінансової звітності про використання коштів здійснюється в установленому законодавством порядку. Контроль за цільовим та ефективним використанням коштів покладається на Головного розпорядників коштів, Замовника робіт та виконавців робіт.

10) Інформація про обсяги використаних коштів та виконані роботи в розрізі об'єктів та згідно затверджених Планів робіт, надання копій підтверджувальних документів подається у формі звіту Замовника робіт головному розпоряднику коштів, за встановленою ним формою, у тижневий строк після закінчення звітного місяця.

11) Головний розпорядник коштів, Замовник робіт, у межах наявного фінансового ресурсу, забезпечує оплату підрядникам за належним чином виконані і прийняті роботи в найкоротші терміни.

12) За підсумками року, кошти, які не використані на виконання робіт з будівництва, реконструкції і ремонту автомобільних доріг та повернуті до бюджету, підлягають перерозподілу у наступному бюджетному році як додаткове фінансування заходів Програми. За необхідності, вносяться відповідні зміни до показників Програми та Планів робіт. Проект рішення стосовно внесення відповідних змін до показників обласного бюджету готується Департаментом фінансів облдержадміністрації за поданням Головного розпорядника коштів.

2. Підвищення якості робіт шляхом впровадження інноваційних технологій та підходів при ремонті автомобільних доріг.

Виконання завдання передбачає впровадження в області при виконанні робіт з реконструкції та капітального ремонту доріг загального користування, доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах, включених до Програми, прогресивних проектних рішень і сучасних технологій, які сприятимуть підвищенню строку служби автомобільної дороги та забезпечать високі транспортно-експлуатаційні показники дорожнього покриття. В ході реалізації завдання планується здійснити будівельні роботи із застосуванням інноваційних технологій та прогресивних проектних рішень.

Виконання цього завдання сприятиме економії коштів за рахунок підвищення ефективності виконання робіт.

3. Збереження та розвиток виробничих потужностей державних та комунальних дорожньо-будівельних організацій, розміщених в області.

Виконання завдання передбачає використання виробничих потужностей державних та комунальних дорожньо-будівельних організацій, розміщених в області, при виконанні робіт з ремонту доріг загального користування, доріг та вулиць комунальної власності в населених пунктах, які фінансуються у відповідності до Програми.

Виконання цього завдання сприятиме розвитку дорожнього господарства області.

4. Відкритість і прозорість роботи органів управління при реалізації Програми.

Відкритість і прозорість роботи органів управління забезпечується шляхом регулярного інформування громадськості в засобах масової інформації про виконання Програми та про закупівлю робіт і послуг за бюджетні кошти.

Виконання цього завдання сприятиме впровадженню інформаційних технологій в дорожньому господарстві та подальшому інформаційному реформуванню галузі.

V. Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу забезпечити:

- поліпшення транспортно-експлуатаційного стану вулиць та доріг на протяжності до 150 км (по 50 км на рік), приведення їх у відповідність з вимогами нормативних документів;
- поліпшення умов транспортного (в т.ч. автобусного) сполучення в 300 населених пунктах;
- підвищення ефективності використання бюджетних коштів за рахунок направлення 50 млн. грн. коштів місцевих бюджетів на ремонт доріг загального користування;
- залучення небюджетних джерел фінансування - коштів інвесторів в середньому 20 млн. грн. на рік для виконання робіт з ремонту вулиць та доріг комунальної власності, доріг загального користування;
- зменшення кількості дорожньо-транспортних пригод, особливо з тяжкими наслідками;
- забезпечення необхідною та якісною транспортною інфраструктурою існуючих туристичних маршрутів, що сприятиме підвищенню туристичної привабливості області;
- зниження транспортних витрат у вартості товарів та послуг;
- створення додаткових робочих місць в дорожньому господарстві, в дорожньо-будівельних організаціях, в сфері надання послуг з перевезення пасажирів та вантажів.

VI. Організація виконання заходів Програми

Координація діяльності та систематичний контроль за виконанням завдань та заходів, передбачених Програмою, контроль за ефективним та цільовим використанням коштів виконавцями цих заходів, уточнення показників Програми, а також залучення до виконання Програми в установленому законодавством порядку підприємств, установ та організацій покладається на управління інфраструктури та туризму облдержадміністрації.

ПАСПОРТ

Програма розвитку дорожнього господарства Полтавської області на 2016-2018 роки (назва програми)

1	Ініціатор розроблення програми	Управління інфраструктури та туризму облдержадміністрації
2	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	лист № від .12.2015
3	Регіональний замовник програми	Облдержадміністрація
4	Розробник програми	Управління інфраструктури та туризму облдержадміністрації
5	Співрозробники програми	Райдержадміністрації
6	Відповідальний виконавець програми	Управління інфраструктури та туризму облдержадміністрації
7	Термін реалізації програми	2016-2018 роки
7.1	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	-
8	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	обласний бюджет, бюджети міст, селищ і сіл області
9	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі: (млн. грн.)	275,1
9.1	коштів обласного бюджету (млн. грн.)	165,0
9.2	коштів місцевих бюджетів (млн. грн.)	55,3
9.3	коштів інших джерел (млн. грн.) (небюджетні кошти)	54,8

1. Ресурсне забезпечення обласної цільової програми**2. Програма розвитку дорожнього господарства Полтавської області на 2016-2018 роки**

млн. грн.

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Всього витрати на виконання програми	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі	275,1	109,2	82,6	83,3
державний бюджет	-	-	-	-
обласний бюджет	165,0	55,0	55,0	55,0
місцеві бюджети	55,3	20,7	17,3	17,3
Інші джерела фінансування	54,8	33,5	10,3	11,0